

"Her iki hayatın levazımatı, Mâlikü'l-Mülk tarafından verilmiştir." cümlesini izah eder misiniz?

"İ'lem eyyühe'l-aziz! İnsan bir yolcudur. Sabâvetten gençliğe, gençlikten ihtiyarlığa, ihtiyarlıktan kabre, kabirden haşre, haşirden ebede kadar yolculuğu devam eder. Her iki hayatın levazımatı, Mâlikü'l-Mülk tarafından verilmiştir. Fakat o levazımatı, cehlinden dolayı tamamen bu hayat-ı fâniyeye sarf ediyor. Halbuki, o levazımatından lâakal onda biri dünyevî hayata, dokuzu hayat-ı bakiyeye sarf etmek gerektir. Acaba birkaç memleketi gezmek için hükûmetten yirmi dört lira harcırah alan bir memur, ilk dahil olduğu memlekette yirmi üç lirayı sarf ederse, öteki yerlerde ne yapacaktır? Hükûmete ne cevap verecektir? Böyle yapan kendisine akıllı diyebilir mi? Binaenaleyh, Cenab-ı Hak her iki hayat levazımatını elde etmek için yirmi dört saatlik bir vakit vermiştir."(1)

Burada **levazımat** maddi ve manevi hayat için gerekli ve lüzumlu şeyler demektir. Maddi cesedin hayatı ve devamı için hava, su, toprak, ateş, zaman, sağlık gibi maddi şeyler nasıl bir levazım ve gereklilik ise ebedi cennette ebedi bir hayatı kazanmak için ibadetler, dinler, peygamberler, kitaplar, ruh, kalp, akıl, irade, vicdan gibi manevi şeyler de manevi bir levazımdır ve Allah insana her birini tedarik edip ihzar etmiştir.

Kısaca insanın maddi ve manevi hayatının bütün alt yapısını yaratıp insana takdim ederek, bu hayatları ve altyapılarını mantıklı ve kendi rızası dairesinde harcamamızı istiyor. İnsan ise Allah'ın ihzar etmiş olduğu bu levazımları yerinde ve rıza dairesinde kullanmıyor.

(1) bk. [Mesnevî-i Nuriye, Onuncu Risale.](#)